

for viden og livskvalitet

På de socialpsykiatriske botilbud i Region Midtjylland er implementeringen af Det Sociale Indikator Program (SIP) i fuld gang. Krydserne sat i SIP-skemaerne er ikke blot endnu en dokumentationsmetode, men et værktøj, som sikrer viden om det sociale arbejde, inddrager borgerne og sætter fokus på livskvalitet

En stor kasse pakket ind i gavepapir med bånd omkring og en stor sløjfe på toppen. Det syn mødte personalet på det socialpsykiatriske botilbud Sct. Mikkel i Viborg 14 dage i træk, inden udviklingsmedarbejder Rikke Vorre Pedersen forbarmede sig over sine kolleger, løftede sløret og gav dem lov til at pakke gaven ud.

"De var ved at gå til af nysgerrighed," husker hun.

Gaven viste sig at være en udredningspakke, for den indeholdt syv mindre pakker med udredningsværktøjer inddelt i kategorierne efter de syv livsområder, som SIP opererer med. Dem kan medarbejderne på Sct. Mikkel bruge, når de for alvor skal have fingrene i Det Sociale Indikator Program (SIP) og bruge det i deres dagligdag.

"Det var vigtigt for mig, at SIP skulle være brugbart og give mening for mine kolleger, når de skal bruge det i praksis," siger Rikke Vorre Pedersen, som er

ansvarlig for at implementere SIP på Sct. Mikkel og har været i gang med det arbejde i langt over et år.

SIP er viden

Kort fortalt er SIP et evaluerings- og dokumentationsredskab, som bruges til at dokumentere arbejdet med beboerne på et botilbud. SIP er et delbidrag til dansk kvalitetsmodel på det sociale område og er med til at sikre den individuelle tilgang og plan, som er en af standarderne i kvalitetsmodellen.

Helt konkret består SIP af tre afkrydsningsskemaer. Et baggrundsskema, som udfyldes en gang pr. beboer. Et livskvalitetsskema, som årligt udfyldes af beboeren selv og personalet. Det giver i form af grafer et billede af, hvor vigtige syv livsområder er for beboeren, og hvor tilfreds han er. Livsområderne, som er udvalgt på baggrund af omfattende international forskning i livskva-

litet, er psykisk velbefindende, relationer, fysisk velbefindende, selvbestemmelse, aktiviteter, materielle forhold og deltagelse i samfundet. Sidst er et indsatssskema, som samler op på arbejdet med delmål og mål for beboeren og giver et overblik over indsatsen og udviklingen.

Formålet er at få mere viden om, hvordan det går beboerne i den tid, de er på et botilbud. Der findes ikke meget dokumenteret viden om, hvad der virker i det sociale arbejde, men ved at sammenligne livskvaliteten ved indflytning med livskvaliteten ved udflytningen kan man se, om den helhedsorienterede indsats har gjort en forskel.

"Det handler om livskvalitet og om at forbedre borgerens funktionsniveau. Med SIP kan vi måle på det hele på en gang. Den gode viden ligger i rapporter, og forsvinder ikke med medarbejderne,"

forklarer Hanne Steffensen, socialrådgiver på det regionale socialpsykiatriske botilbud Sønderparken i Hornsyld, hvor SIP er ved at holde sit indtog.

Ikke en ekstra byrde

Hvor SIP-toget på Sct. Mikkel i Viborg kører af sted for fuld fart, har det samme tog på Sønderparken i Hornsyld lige forladt perronen.

Her har de to SIP-ansvarlige brugt meget tid på at tilpasse stedets arbejdsgange og systemer til SIP, så det hele taler samme sprog, og den nye dokumentationsmetode ikke bliver en ekstra dokumentationsbyrde, men en gevinst for botilbuddet.

”Da vi skulle i gang med at arbejde med SIP, stod vi over for en revidering af vores team og arbejdsgange. Vi valgte at tilpasse vores fremtidige organisering og arbejdsmetode til SIP, der går igen i alle led. Vi har valgt at indrette os efter SIP, og ikke omvendt,” forklarer Jette Sparvath, udviklingskonsulent på Sønderparken i Hornsyld, og fortsætter:

”Vi har tænkt systematisk og gjort det

Vi kommer hurtigere i gang med selve indsatsen, fordi vi laver livskvalitetsmålingen og en systematisk udredning inden for tre måneder efter indflytningen

Rikke Vorre Pedersen

på en facon, der giver mening for den måde, vi arbejder på. Så vores brugere fra deres egen besvarelse af livskvali-

Rikke Vorre (tv) og Jette Svendsen gennemgår Jettes gennemførte livskvalitetsmåling

tetsskemaet til indsatseskemaet og baggrundsskemaet kan se en sammenhæng, og der opstår større sammenhæng i indsatsen.

Det betyder, at de samme ord og begreber går igen i alle systemer på Sønderparken, og SIP's terminologi med livsområder og indsatseskemaer bliver en del af sproget. Det hele er samlet ét sted. Det giver et bedre overblik, og vi bruger bosted-systemet med alle de funktioner, det har. Overskrifterne fra SIP er en rød tråd, som går igen i de individuelle planer osv.,” forklarer Jette Sparvath, mens Hanne Steffensen supplerer:

”Vi passer det hele ind i forhold til vores systemer for ikke at lave dobbeltarbejde.”

Netop dobbeltarbejde skal SIP heller ikke give på Sct. Mikkel, derfor oplever medarbejderne også her, at terminologien fra SIP går igen.

”Det giver mindre dokumentation på sigt, fordi arbejdet bliver mere systematisk. Og på sigt arbejder vi med færre delmål på samme tid, som gør det nemmere at overskue. Jeg tror, det virker mere professionelt og systematisk over for brugerne. Vi kommer hurtigere i gang med selve indsatsen, fordi vi laver livskvalitetsmålingen og en systematisk udredning inden for tre måneder efter indflytningen,” mener Rikke Vorre Pedersen.

Hvad er livskvalitet?

Ud over at SIP samler og bevarer viden, er det at sætte krydser i et SIP-skema et godt og konkret arbejdsredskab for medarbejderne, fordi de områder, der spørges ind til, er mere specifikke og konkrete, end de har været før. De bliver udgangspunkt for en struktureret samtale med beboeren.

for viden og livskvalitet

"Det er en god måde at få en relation til borgerne på, og det er fagligt vigtigt. Det er en spændende tanke, at vi får tilrettelagt tiltagene, så de passer til beboernes ønske, og vi får øjnene op for, hvad deres forestilling om et godt liv er, og får en forventningsafstemning," mener Hanne Steffensen fra Sønderparken.

Den tanke genkender Rikke Vorre Pedersen fra Sct. Mikkel. Her er beboerne selv med til at udfylde livskvalitetsskemaet.

"De er meget nysgerrige efter at se graferne bagefter. Der var en, som sagde til mig, at hun synes, de var afslørende," husker Rikke Vorre Pedersen og fortsætter: "Det kan da være afslørende, at skemaet viser, at man tillægger økonomi stor betydning, men at man ikke er tilfreds med sin økonomi. Når de har set graferne, går vi i dialog med dem, og jeg tror, de oplever at blive taget mere med på råd. Det er deres delmål, mål og ord, som er det vigtige. Og deres indsats bliver aftalt og skrevet ned under delmålene."

På Sønderparken i Hornsyld kan de beboere, som er koblet op på bostedsystemet, selv gå ind og se besvarelserne af SIP-skemaerne.

"Det at have sin plan og dagbog tilgængelig og selv kunne skrive i den gør, at de bliver herrer i eget hus, inkluderet i planer og har medbestemmelse," forklarer Jette Sparvath.

Forskellig tilgang – samme mål

På Sct. Mikkel arbejder medarbejderne i fire tværfaglige team, og hvert team har sin egen SIP-medarbejder. En gang om året udfyldes livskvalitetsskemaet, og SIP-medarbejderen præsenterer resultaterne for resten af teamet. Derefter er det relationsmedarbejderens ansvar at tage resultatet op med beboeren.

"Det giver os en pejling af, hvor der er brug for yderligere udredning. Relationsmedarbejderen aftaler med beboeren, hvordan vi arbejder videre med et konkret område, og omsætter den aftale til et SMART-mål, hvis beboeren vil være med til det," forklarer Rikke Vorre Pedersen.

På Sønderparken har de to SIP-ansvarlige, Hanne Steffensen og Jette Sparvath, også tænkt SIP ind i dagligdagen. Her skal udredningsteamet udfylde baggrundsskemaet, så det er på plads ved indflytning, mens beboerne også her selv er med til at udfylde livskvalitetsskemaet sammen med en medarbejder fra det miniteam, hvor beboeren hører til. Det er også i de miniteam, at indsatskemaet bliver udfyldt, og resultaterne bliver sat til debat på systematisk tilrettelagte møder, hvor repræsentanter for Sønderparkens træningsgruppe og Afdelingen for aktivitet og samvær er med. Det giver en sammenhæng i indsatsen.

"Det er her, den faglige refleksion kommer til sin ret, og vi skal snakke om indsatsen over for de forskellige brugere, og hvordan vi fagligt kan højne den indsats," mener Jette Sparvath.

At der er forskel på, hvordan de to tilbud har tænkt SIP ind i dagligdagen, betyder ikke noget for det fremadrettede arbejde.

"Der er plads til individualitet. Vi kan stadig være os selv, og vi bruger SIP som et værktøj til at fremme vores faglighed. Men det, at vi stadig er i en startfase, gør, at vi ser samarbejdet med de andre tilbud, som arbejder med SIP, som en vigtig del, fordi vi kan lære en masse af hinanden," forklarer Jette Sparvath. ●

FAKTA
Læs mere om SIP og dansk kvalitetsmodel på det sociale område:
www.socialkvalitetsmodel.dk.

Cyklus for årlig arbejdsproces

